

OPONENTSKÝ POSUDOK

habilitačnej práce

Autor práce: Mgr. Petr Adamec, Ph.D.

Názov práce: Profesionální rozvoj a další vzdělávání managementu středních odborných škol v mezinárodních souvislostech

Oponent: doc. PhDr. PaedDr. Silvia Barnová, PhD., MBA

Odbor habilitačného konania a inauguračného konania: Odborová didaktika

Rozsah habilitačnej práce:

Mgr. Petr Adamec, Ph.D. predložil habilitačnú prácu s názvom Profesionální rozvoj a další vzdělávání managementu středních odborných škol v mezinárodních souvislostech, ktorá má rozsah 203 strán a 8 príloh (celkovo 228 strán). Na stranách 189 až 202 je uvedený zoznam použitej literatúry, ktorý obsahuje vyše 200 českých, slovenských a medzinárodných printových i online zdrojov, vrátane právnych predpisov. Zoznam použitej literatúry je spracovaný v zmysle citačnej normy APA, ktorá je bežne používaná v oblasti pedagogiky a psychológie a je dôsledne aplikovaná aj v ostatných častiach práce.

Aktuálnosť zvolenej témy habilitačnej práce:

Autor sa v habilitačnej práci venoval problematike vzdelávania manažmentu stredných odborných škôl s dôrazom na skutočnosť, že ide o cieľovú skupinu, ktorá je nielen na periférii záujmu výskumu, ale i z pohľadu ponúkaných vzdelávacích aktivít určených pre vedúcich pedagogických zamestnancov je znevýhodnená v porovnaní napr. s učiteľmi na nižšom sekundárnom stupni vzdelávania. Vzhľadom na to, že sa autor nezamerával výlučne na riaditeľov stredných škôl, ale pozornosť venoval aj ich zástupcom, ide o originálnu tému, ktorá je i mimoriadne aktuálna, nakoľko v kontexte neustálych spoločenských zmien, ako i nových očakávaní a požiadaviek, ktoré sú kladené na vzdelávacie inštitúcie, je nevyhnutnosťou, aby sa vedúci pedagogickí zamestnanci na nové výzvy a nečakané situácie pripravovali aj formou

d'alsieho vzdelavania. Absolvovaním zmysluplných a efektívnych aktivít profesijného rozvoja by sa mala zvýšiť schopnosť vedúcich pedagogických pracovníkov viesť školy ako vzdelávacie organizácie tak, aby sa dokázali adaptovať na meniace sa podmienky a aby sa neustále zvyšovala kvalita poskytovaných služieb. Práca prináša hodnotné informácie pre rezorty školstva v Českej republike i Slovenskej republike, ktoré by mali na opísanú situáciu v oblasti poskytovaných vzdelávacích služieb reagovať, pre vysoké školy a ďalších poskytovateľov vzdelávania, pre ktorých vzniká priestor na realizáciu špecificky zameraných edukačných aktivít určených pre vedúcich pedagogických zamestnancov škôl.

Obsah a forma habilitačnej práce:

Predložená habilitačná práca je koncipovaná do deviatich na seba logicky nadväzujúcich kapitol, pričom prvých osem kapitol tvorí jej teoretickú časť a v deviatej kapitole autor predkladá empirický výskum. V teoretickej časti práce autor zadefinoval základné pojmy a vytvoril solídny základ pre realizáciu výskumného šetrenia, ktoré prezentuje v empirickej časti habilitačnej práce. V prvej kapitole autor charakterizoval koncept celoživotného vzdelávania, pričom sa špecificky zameril na problematiku vzdelávania dospelých/zamestnancov. Druhá kapitola je fokusovaná na oblasť profesijného rozvoja a ďalšieho vzdelávania, v rámci ktorej autor ponúka aj prehľad o aktuálnej situácii v ČR a SR. Na druhú kapitolu svojim obsahom nadväzuje tretia kapitola, v ktorej autor ponúka prehľad foriem, metód a aktuálnych trendov v profesijnom a ďalšom vzdelávaní. Štvrtá až ôsma kapitola sú síce z pohľadu témy habilitačnej práce logicky zaradené a usporiadané, ale tvoria relatívne samostatné celky. Autor sa v nich priebežne venuje motivácii dospelých k ďalšiemu vzdelávaniu a prekážkam, ktoré sa v tejto oblasti vyskytujú, manažmentu vzdelávacích inštitúcií s dôrazom na riadenie škôl a pozíciu vedúceho pedagogického zamestnanca, opisuje systém stredoškolského vzdelávania v Českej republike a Slovenskej republike, charakterizuje osobnosť a prácu riaditeľov stredných škôl s akcentom na vzdelávacie príležitosti tak pre vedúcich pedagogických zamestnancov, ako i ďalších učiteľov. V záverečnej kapitole teoretickej časti práce autor uvádza z pohľadu témy habilitačnej práce významné zistenia z TALIS 2018. V teoretickej časti práce zvlášť oceňujem, že sa autor podujal komparovať situáciu v Českej republike a Slovenskej republike, pričom poukazuje na spoločné znaky, ale i odlišnosti, či už ide o školský systém alebo systém vzdelávania pedagogických zamestnancov a teoretické východiská doplnil aj o informácie z medzinárodného kontextu.

Deviata kapitola habilitačnej práce je jej empirickou časťou, v ktorej autor prináša unikátne dáta z terénu. Kvantitatívny výskum realizoval prostredníctvom dotazníka, ktorý bol zostavený z vybraných položiek použitých vo výskume TALIS 2018, a to na výskumnom súbore 176 riaditeľov a 113 zástupcov riaditeľov stredných odborných škôl v Českej republike a Slovenskej republike. Autor v empirickej časti analyzoval, interpretoval a komparoval získané dáta z oblasti výkonu funkcie riaditeľa alebo zástupcu riaditeľa školy, ako i postojov, preferencií, motivácie a prekážok, ktoré sa v kontexte profesijného rozvoja vedúcich pedagogických zamestnancov vyskytujú.

Môžem konštatovať, že text je logicky usporiadaný, informačne korektný, z formálneho hľadiska sa v práci nenachádzajú vážnejšie nedostatky. Práca je napísaná v súlade s príslušnými pravidlami bez závažnejších štylistických nedostatkov. V habilitačnej práci sú dodržané príslušné bibliograficko-dokumentačné normy a sú jasne rozlíšené autorove myšlienky od prebratých. Formálnu stránku autor zvládol na požadovanej úrovni.

Pripomienky a poznámky k habilitačnej práci:

Po dôkladnom preštudovaní predloženej habilitačnej práce konštatujem, že teoretická i empirická časť habilitačnej práce sú spracované na vysokej úrovni.

Otázky k riešenej problematike:

Prosím habilitanta, aby sa na základe výsledkov výskumu pokúsil sformulovať odporúčania pre prax na úrovni školského systému, inštitúcií poskytujúcich vzdelávacie aktivity pre pedagogických zamestnancov a na úrovni jednotlivých škôl, ktoré by smerovali k zlepšeniu situácie v oblasti poskytovaných aktivít ďalšieho vzdelávania pre riaditeľov a zástupcov riaditeľov stredných odborných škôl.

Celkové zhodnotenie habilitačnej práce a záver:

Predložená habilitačná práca Mgr. Petra Adamca, Ph.D. komplexne rieši aktuálnu a významnú problematiku z pohľadu zvyšovania kvality riadenia stredných odborných škôl, a teda aj z aspektu zvyšovania kvality prípravy žiakov na budúce povolanie, čo považujem za jednoznačne prínosné aj pre oblasť odborovej didaktiky. Autor preukázal svoje odborné

schopnosti tak v teoretickej, ako i empirickej rovine skúmanej problematiky. Práca spĺňa kritériá získavania vedecko-pedagogického titulu, preto ju komisii odporúčam prijať a po úspešnej obhajobe odporúčam Mgr. Petrovi Adamcovi, Ph.D. udeliť titul „docent“ v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Odborová didaktika.

V Bratislave dňa 3. novembra 2023

doc. PhDr. PaedDr. Silvia Barnová, PhD., MBA

oponent